

Statsforvaltningen Syddanmarks udtalelse af 25. juni 2012 til en borger:

25-06-2012

TILSYNET

MED KOMMUNERNE
I REGION SYDDANMARK

STATSFORVALTNINGEN SYDDANMARK
STORETORV 10
6200 AABENRAA

Du har ved e-mail af 14. september 2011 rettet henvendelse til Statsforvaltningen Syddanmark, det kommunale tilsyn, med en klage over Varde Kommune.

Du klager over, at Varde Kommunes vejserviceafdeling udføre vejservice for private grundejerforeninger uden at formalia er overholdt. Du henviser blandt andet til en navngiven grundejerforenings hjemmeside.

Det er videre din opfattelse, at Varde Kommune afgiver kunstigt lave tilbud og ikke medtager samtlige udgifter i prisen.

Du er selv vognmand og finder det umuligt at drive forretning i konkurrence med en "skatteyderfinansieret ordning".

Du har indsendt en række e-mails mellem Varde Kommune og dig og DTL (Brancheforeningen Dansk Transport og Logistik) og dig til belysning af din klage.

Varde Kommune skrev den 1. juni 2011 til dig, at kommunen kan udføre vejserviceopgaver efter privatvejlovens §§ 15-20, og at kommunen tillige, efter kommunalfuldmagtsreglerne, kan afsætte sin begrænsede overkapacitet, som ellers vil gå til spilde, til markedsprisen.

Varde Kommune har i høringssvar af 27. oktober 2011 udtalt følgende:

"(...) Varde Kommune modtog den 4. oktober 2011 anmodning fra Statsforvaltningen om en udtalelse til klage fremført af (X) over, at Varde kommune udbyder vejservice til private grundejerforeninger.

Varde Kommune har læst henvendelsen fra (X) til Statsforvaltningen og kan indledningsvist bemærke, at der i

JOURNAL NR.: 2011-613/1006
SAGSBEHANDLER: IMSOE
DIREKTE TELEFON: 7256 7956

TELEFON: 7256 7900
TELEFAX: 7462 8409
EAN-NR. 5798000362291
SE-NR. 29 37 62 71
tilsynsyd@statsforvaltning.dk
www.statsforvaltning.dk

EKSPEDITIONSTID:
MANDAG - ONSDAG: 09.00-14.00
TORSDAG: 09.00-16.00
FREDAG: 09.00-13.00

TELEFONTID:
MANDAG-ONSDAG: 08.30-11.00 og
12.00-13.30
TORSDAG: 11.30-16.00
FREDAG: 08.30-12.30

kommunens besvarelse ikke er indeholdt svar omkring den del af (X) henvendelse, der omhandler forhold der naturligt hører under konkurrencestyrelsen.

Statsforvaltningen anmoder om oplysninger omkring:

"Om Varde Kommune alene udfører istandsættelses- og vedligeholdelsesarbejder for private grundejerforeninger i forbindelse med vejarbejde pålagt efter privatlovens § 16 stk. 3",

"eller om Varde Kommune også herudover tilbyder vej-service til private, herunder karakteren heraf".

1. Arbejder som Varde Kommune udfører for grundejerforeninger efter privatlovens § 16 stk. 3.

Varde Kommune udfører kun mindre arbejder for grundejerforeninger efter vejsyn. Det drejer sig om arbejder for årligt godt 12.000 kr.

~~2. Vejservice herudover, og karakteren heraf~~

Varde Kommune udfører – efter bestilling fra grundejerforeninger – herudover vejservice (slæbning af grusveje) samt grøn service (græspleje, beskæring, hækklipning mv.) årligt for ca. 967.000 kr. Beløbet svarer til ca. 1 % af bruttobudgettet på området under virksomheden Drift, og er således en ganske marginal aktivitet set i forhold til det samlede bruttobudget.

Dette arbejde med de grønne områder, kan ikke henføres til Vejloven, men afsættes med hjemmel i kommunalfuldmagtens regler om salg af uafsættelig overkapacitet til markedspris.

De kommunale opgaver for kommunens virksomhed omfatter vedligeholdelse af grønne områder, vedligeholdelse af vej- og fortorvsarealer og opgaven varierer alt efter, hvordan vejret og øvrige forhold arter sig i et år. Dette betyder, at virksomheden har en udfordring med at planlægge opgaveløsningen uden, at der skal indkøbes fordyrende private entreprenørtimer til opgaverne. Virksomheden Drift har derfor en række udsving hen over året som gør, at arbejdsmængden fluktuerer med deraf følgende overskudskapacitet.

Disse udsving kan gøre, at vi må sende medarbejdere hjem på vejrlig. Denne hjemsendelse kan ikke planlægges, og er en ekstraudgift for virksomheden. De perioder, hvor medarbejderne ikke kan udføre de planlagte opgaver på grund af vejrforhold, kan også indgå i en op-

gaveløsning, eksempelvis som her for grundejerforeninger.

Prisen

Den betaling som grundejerforeningerne opkræves for disse opgaver, er beregnet som følger:

Dels de direkte omkostninger til løn, fællesudgifter, administration samt bygninger. Denne timepris er i 2011 på 296 kr. Dels de indirekte omkostninger som er et tillæg på 12 %. Den samlede timepris, som er fastsat af Byrådet, er sammenlagt på ca. 332 kr. Dertil kommer forbrug af maskiner.”

Det fremgår af Varde Kommunes hjemmeside, at virksomheden Drift varetager opgaver indenfor anlæg og vedligeholdelse af parker, idrætsanlæg, grønne områder, vandløb og naturopgaver, samt veje, stier, plader og strande mv.

Udtalelse:

Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. § 48, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse (styrelsesloven – lovbekendtgørelse nr. 1440 af 1. november 2010, som senest er ændret ved § 1 i lov nr. 387 af 24. april 2012).

Det tilsyn, som de kommunale tilsynsmyndigheder udøver, er et retligt tilsyn.

Kommunernes opgavevaretagelse er i vidt omfang er reguleret i den skrevne lovgivning.

Såfremt spørgsmålet om lovligheden af den pågældende opgavevaretagelse ikke er direkte reguleret i den skrevne lovgivning, er det afgørende, om lovgivningen forudsætningsvis udtømmende gør op med den kommunale opgavevaretagelse. Såfremt det må antages, at lovgivningen ikke udtømmende gør op hermed, må spørgsmålet om lovligheden bero på en fortolkning af de uskrevne regler om kommunernes opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Det er antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur, at kommuner ikke uden lovhjemmel kan drive handel, håndværk, industri eller finansiel virksomhed.

En kommune kan dog i et vist begrænset omfang udnytte en kommunal overkapacitet og således varetage opgaver, der ikke normalt er kommunale. Det er dog bl.a. en betin-

gelse, at den pågældende kommunale aktivitet ikke er dimensioneret med det formål at opnå mulighed for at varetage opgaver, der normalt ikke er kommunale, samt at overkapaciteten af hensyn til varetagelsen af den kommunale opgave ikke kan afskaffes. Ved afgørelsen af, hvorvidt en kommune kan sælge overkapacitet, må det endvidere indgå som et element i afvejningen, om opgaven i øvrigt varetages på rimelig måde af private erhvervsdrivende.

Det antages herudover, at det forhold, at kommuner ikke uden lovhjemmel må yde tilskud til enkeltpersoner eller til enkelte virksomheder og påføre private en urimelig konkurrence, indebærer, at prisen ved salg af overkapacitet skal fastsættes således, at den mindst svarer til markedsprisen for den pågældende vare eller tjenesteydelse.

Om salg af overkapacitet henvises blandt andet til Inger Mogensen og Dario Silic, Kommunalfuldmagtsreglerne i praksis, 2004, s. 151 ff. Og Karsten Revsbech, Kommunernes opgaver – kommunalfuldmagten mv., 2010, s. 122ff.

Det følger af § 20, stk. 1 i privatvejsloven (lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008), at kommunen, efter begæring af vedligeholdelsespligtige grundejere, kan påtage sig udførelsen af istandsættelses- eller vedligeholdelsesarbejdet mod vederlag fra samtlige vedligeholdelsespligtige.

Statsforvaltningen er af den opfattelse, at nærværende sag ikke vedrører opgaver i medfør af vejlovens § 20, stk. 1.

Varde Kommune oplyser, at opgaverne omfattet af kommunens driftsafdeling svinger hen over året, og at arbejdsmængden således varierer med deraf følgende overkapacitet.

Statsforvaltningen har noteret sig, at disse udsving kan gøre, at kommunen må sende medarbejdere hjem på vejrlig, hvilket betyder en ekstraudgift for kommunen.

Statsforvaltningen har noteret sig, at det blandt andet er de perioder, hvor medarbejderne ikke kan udføre de planlagte kommunale opgaver på grund af vejrforhold, der kan indgå i en opgaveløsning, eksempelvis for grundejerforeninger.

Statsforvaltningen har endvidere noteret sig, at den samlede overkapacitetsydelse alene udgør 1 % af bruttobudgettet på området under virksomheden Drift.

Sagens oplysninger giver ikke statsforvaltningen grundlag for at antage, at Varde Kommunes udbud af serviceydelser fra kommunens driftsafdeling ikke er støttet på kommunalfuldmagtsregler.

Statsforvaltningen har således ikke grundlag for at antage, at driftsafdelingens kapacitet i form af personale og maskinpark er dimensioneret med det formål at opnå mulighed for at varetage opgaver, der normalt ikke er kommunale.

Det er endvidere statsforvaltningens opfattelse, at overkapaciteten af hensyn til løsning af den kommunale opgave ikke kan afskaffes.

Statsforvaltningen lægger vægt på, at driftsafdelingens opgaver er af en sådan karakter, at omfanget naturligt set må variere blandt andet på grund vejrforhold, og at hensynet til en forsvarlig udnyttelse af kommunens ressourcer tilsiger, at kommunen ikke afskediger personalet i de perioder, hvor kommunens opgaver på grund af vejrlig ikke kan udføres, da kommunen ellers vil få behov for at indkøbe supplerende private entreprenøropgaver til løsningen af egne opgaver.

Det er herudover indgået i statsforvaltningens vurdering, at udførelsen af de ikke-kommunale opgaver på grundlag af den omhandlede overkapacitet alene udgør ca. 1% af områdets bruttobudget.

Sagens oplysninger giver ikke statsforvaltningen grundlag for at antage, at Varde Kommune ikke opkræver markedsprisen for den solgte overkapacitet.

Da din henvendelse ikke i øvrigt giver grundlag for at antage, at regler, hvis overholdelse påses af det kommunale tilsyn, er tilsidesat, finder statsforvaltningen ikke anledning til at foretage yderligere i sagen.

I øvrigt

Statsforvaltningen har sendt en kopi af denne skrivelse til Varde Kommune.

Udtalelsen vil snarest blive offentliggjort på statsforvaltningens hjemmeside på internettet:
(www.statsforvaltning.dk).

Med venlig hilsen

Stella Bøttger
Specialkonsulent

/ Ingeborg Mamsen Nissen
fuldmægtig